

विनश्येत्, तदानीम् 'अस्य' यज्ञस्य, 'सा' वक्त्रिविनाशरूपा,
 'विच्छित्तिरेव', सम्पद्यते अनुष्ठानशान्तत्याभावात् । अतोऽ-
 विच्छेदपरिहाराय 'तं' अग्निं, 'प्राञ्चमुद्धृत्य', गार्हपत्यादा-
 हवनीयं प्रणीयेत्यर्थः । प्रणयणादूर्ध्वं 'मनसा', 'तं' अग्निम्,
 'उपतिष्ठेत्', भूरिति मन्त्रं जपेदित्यर्थः । चाक्षुषमूर्त्यभावेना-
 व्यक्तत्वात् 'मनः,' एव प्रजापतेः स्वरूपं, यज्ञश्च प्रजापतिना
 सृष्टत्वात् 'प्राजापत्यः', अतो मनसोपस्थाने सति प्रजापतिरूपेण
 'मनसा', प्राजापत्यं 'यज्ञं', विच्छित्तिपरिहारेण सन्ततं
 करोति तस्मात् 'भूः', इति मन्त्रं जपेत् 'भूतः' नित्यसिद्धः
 प्रजापतिरेव भूशब्दवाच्यः, अतस्तन्मन्त्रपाठैर्नैश्वर्यमेव प्राप्नोति ॥

यदुक्तं सूत्रकारेण, यद्याहिताग्नेरग्निरपचायेदाशम्या परा-
 सात् परिवाजपतिः कविरग्निरिति त्रिः प्रदक्षिणं परिक्रम्य
 तं सम्भरेदिदं त एकमिति । तदिदं विधत्ते । "वि वा एष
 इन्द्रियेण वीर्येणर्द्धते । यस्याहिताग्नेरग्निरपचायति । यावच्छ-
 म्यया प्रविध्येत् । यदि तावदपचायेत् । तः सम्भरेत् । इदं
 त एकं पर उत एकम् । तृतीयेन ज्योतिषा संविशस्व । संवे-
 शनस्तनुवै चारुरेधि । प्रिये देवानां परमे जनित्र इति । ब्रह्म-
 णैवैनः सम्भरति । सैव ततः प्रायश्चित्तिः" इति । 'आहि-
 ताग्नेः', 'अस्य' यजमानस्य, अयम् 'अग्निः', 'अपचायति' यदा
 स्वकीयादायतनादपेत्य वह्निःपतति, 'एषः' यजमानः, 'इन्द्रि-
 येण', 'वीर्येण', च वियुक्तो भवति, तदानीं शम्यां हस्ते
 स्वीकृत्य स्वकीयेन सर्व्वेणापि बलेन दूरे परास्येत् । शम्यां